

SIGMA
Creating Change Together

A joint initiative of the OECD and the EU,
principally financed by the EU

Principi javne uprave

Izdanje iz 2017. godine

Objavljivanje odobrila Karen Hill, rukovoditeljica programa SIGMA.

Ovaj dokument je izrađen uz finansijsku podršku Evropske unije (EU). On se ne treba smatrati dokumentom koji predstavlja zvanična stajališta EU, organizacije OECD ili njenih država članica, kao ni partnera Programa SIGME. Mišljenja koja su ovdje iznesena te argumenti koji su korišteni pripadaju autorima.

Ovim dokumentom, kao i svim korištenim podacima i mapama ne dovodi se u pitanje status ili suverenost bilo koje teritorije, razgraničenje međunarodnih granica, kao ni naziv bilo koje teritorije, grada ili područja.

© OECD 2017 – Korištenje ovog materijala, u digitalnoj i štampanoj verziji, podliježe Uslovima i zahtjevima koje možete pronaći na web stranici OECD-a: <http://www.oecd.org/termsandconditions>.

Sadržaj

Predgovor, Johannes Hahn, povjerenik za Evropsku politiku susjedstva i za pregovore o proširenju, EK	2
Predgovor, Mari Kiviniemi, zamjenica generalnog sekretara, OECD	3
Uvod	4
1. Strateški okvir reforme javne uprave	7
2. Izrada i koordinacija politika	10
3. Državna služba i upravljanje ljudskim potencijalima	14
4. Odgovornost	17
5. Pružanje usluga	20
6. Upravljanje javnim finansijama	23
Bilješke	28
Više informacija o principima javne uprave	29

Predgovor

Johannes Hahn

*Povjerenik za Evropsku politiku susjedstva i
za pregovore o proširenju*

Evropska komisija (EK) veliku pažnju posvećuje rješavanju temeljnih reformi dosta rano u procesu proširenja. Ovakav pristup doprinosi jačanju kredibiliteta politike proširenja i povećava njenu transformativnu snagu.

Reforma javne uprave (PAR) predstavlja stub procesa proširenja, zajedno sa vladavinom zakona i ekonomskim upravljanjem. Sva tri stuba su usko povezana i predstavljaju višestruko značajna pitanja od presudne važnosti za uspjeh političkih i ekonomskih reformi i za izgradnju osnove za provedbu pravila i standarda Evropske unije (EU). Javna uprava koja dobro funkcionira neophodna je za demokratsko upravljanje. Ona također direktno utječe na sposobnost vlasti da pružaju javne usluge te da potiču konkurentnost i rast.

Reforma javne uprave treba voditi ka povećanoj transparentnosti, odgovornosti i učinkovitosti te osigurati veći fokus na potrebe građana i privrednih subjekata. Adekvatno vođena i profesionalna državna služba, bolje planiranje i koordinacija politika, pouzdane administrativne procedure i unaprijeđeno finansijsko upravljanje u javnom

sektoru od presudnog su značaja za funkcioniranje države i za provedbu reformi potrebnih za EU integracije. Države trebaju više raditi na unapređenju javnih uprava na svim nivoima na temelju nacionalnih strategija. Potrebno je snažno političko opredjeljenje da usmjerava reformske procese.

Prepoznavajući izazove s kojima se suočavaju države proširenja, EK jača svoju podršku za reforme javne uprave. EK nastoji maksimalno iskoristiti postojeće mehanizme i forume da pospješi reforme, bilo kroz strukture sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, pregovore o pristupanju ili kroz inicijative koje Komisija ciljano vodi u određenim državama. EK također uvodi jedan strukturirani dijalog politike na temu reforme javne uprave sa državama proširenja preko Posebnih grupa za reformu javne uprave.

Principi javne uprave koji su predstavljeni u ovoj publikaciji rezultat su dugoročnog uspješnog partnerstva između EK i organizacije SIGMA i u velikoj će mjeri olakšati napredak u ovoj zahtjevnoj oblasti.

Predgovor

Mari Kiviniemi

Zamjenica generalnog sekretara, OECD

Dobro upravljanje i funkcionalna javna uprava ključni su za izgradnju i održavanje povjerenja u vladu, te za stvaranje neophodnih strukturalnih reformi kojima se povećavaju životni standardi u društvu. Relevantnost dobre uprave postala je naročito očigledna tokom globalne finansijske krize. Ograničena sredstva usmjerila su razgovore na državnom i međunarodnom nivou ka temi učinka vlasti, čime se jasno pokazalo da dobro upravljanje ima značajan utjecaj na uspješnost pretvaranja dostupnih sredstava u sistemske rezultate i ishode.

Ovo je poznat izazov za vlade država koje se nastoje integrirati u Evropsku uniju (EU) jer proces pristupanja zahtijeva provedbu temeljnih reformi u često ograničenim finansijskim okolnostima.

OECD i Evropska komisija (EK) svoje snage ujedinjuju već više od 20 godina putem inicijative SIGMA. Inicijativa pruža podršku jačanju javnih uprava i provedbi reformi upravljanja u potencijalnim državama za pristupanje EU i državama susjedstva.

Principi javne uprave rezultat su te uspješne saradnje. Oni kombiniraju dinamiku procesa pristupanja EU sa ekspertizom u upravljanju koju ima OECD i spajaju desetljeća iskustva iz država članica Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD) i država članica EU, koje uključuju i prethodne države pristupnice. Principi daju detaljnu definiciju dobre javne uprave kojoj bi države trebale težiti. Po prvi put, Principi vladama i donositeljima politika predstavljaju okvir za monitoring putem kojeg mogu pratiti primjenu potrebnih reformi tokom vremena.

Zbog usmjerenosti na provedbu reformi i prikupljanja dokaza o radu vlasti, Principi ne predstavljaju samo set zahtjeva već pomažu i u kreiranju vizije reforme javne uprave te glavnim donosiocima odluka služe kao ispomoć u reformama.

Općenito gledajući, novi, ojačan okvir za reformu javne uprave će na jedan bolji način usmjeriti zajedničke napore vlada, EK i OECD-a u unapređenju izvedbe javnih uprava.

Uvod

REFORMA JAVNE UPRAVE JE TEMELJNA U PROCESU INTEGRACIJA U EVROPSKU UNIJU

Javna uprava koja dobro funkcionira predstavlja preduvjet za transparentno i djelotvorno demokratsko upravljanje. Ona je temelj za funkcioniranje države i određuje sposobnost vlade da pruža javne usluge i potiče konkurentnost i rast u državi. Ona također ima ključnu ulogu u procesu integracija u Evropsku uniju time što omogućava provedbu presudnih reformi i organizira učinkovit dijalog o pristupanju Evropskoj uniji (EU). Stoga, kriteriji za proširenje EU prepoznaju i naglašavaju potrebu da država izgradi snažnu nacionalnu javnu upravu koja ima

kapacitet da slijedi principe dobre uprave i da djelotvorno transponira i provodi EU *acquis*.

Da bi pojačala fokus na reformu javne uprave (PAR), Evropska komisija (EK) je predstavila šest ključnih pitanja reforme¹ te je na bolji način integrirala reformu u proces pristupanja kroz Posebne grupe za PAR i jače povezivanje PAR-a sa pregovorima o pristupanju. Ovih šest ključnih reformskih oblasti koje je utvrdila Komisija predstavljaju temelj principa javne uprave koji su opisani u ovom tekstu.

CILJ I FOKUS PRINCIPA JAVNE UPRAVE

Principi definiraju ono što u praksi podrazumijeva dobro upravljanje te navode osnovne zahtjeve koje države trebaju slijediti tokom procesa evropskih integracija. Također uključuju i okvir za monitoring kojim se omogućava redovna analiza napretka postignutog u primjeni principa i postavljanje relevantnih mjerila u državi.

Koncept “dobre uprave” postepeno su definirale države EU i on je uključen u Povelju o temeljnim pravima EU². Pojam Evropskog upravnog prostora utvrdila je SIGMA 1999. godine³. On obuhvata elemente kao što su pouzdanost, predvidljivost, odgovornost i transparentnost, kao i tehnička i upravna sposobnost, organizacioni kapacitet, finansijska održivost i učešće građana.

Iako su kriteriji dobrog upravljanja univerzalni, ovi principi

su izrađeni za države koje teže pristupanju EU i koje primaju pomoć EU putem Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA). Zahtjevi *acquisa*, kao i ostale smjernice i upute EU predstavljaju srž principa u onim oblastima u kojima postoji *acquis*. U drugim oblastima, principi se izvode iz međunarodnih standarda i uvjeta, kao i iz dobre prakse država članica EU i Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD). Države trebaju postići usklađenost sa ovim temeljnim principima kao minimalno mjerilo dobre uprave.

Pažnja koju vlada posvećuje svakom od principa može varirati od države do države u zavisnosti od strukture upravljanja, administrativne kulture, prethodnih reformi i glavnih izazova s kojima se dotična država suočava. Okvirom za monitoring uspostavlja se koherentan set

* Vidjeti bilješke na kraju, str. 32.

uslova za sve države, dok im se istovremeno daje određeni stepen fleksibilnosti u utvrđivanju PAR izazova i ciljeva

Principi obuhvataju oblast javnog sektora koji se naziva “državna uprava”. Ovaj naziv se u velikoj mjeri koristi u državama Zapadnog Balkana i upućuje na dva osnovna elementa principa: “javnu upravu” i “državni (nacionalni ili centralni) nivo”. Principi također obuhvataju nezavisna ustavna tijela, kao što su parlament i pravosudne institucije

ANALITIČKI I MONITORING OKVIR

Principe prati i okvir za monitoring koji omogućava procjenu stanja u javnoj upravi u datom trenutku, kao i njenog napretka tokom vremena. Okvir za monitoring sadrži sveobuhvatan set kvantitativnih i kvalitativnih indikatora, koji se odnosi i na preduslove za uspješnu reformu (dobre zakone, politike, strukture i procedure) i na stvarnu provedbu reformi i ishode koji iz nje slijede (praktične rezultate uprave). Da bi se analizirao napredak države u primjeni principa, ovim indikatorima se mjeri zrelost relevantnih komponenti javne uprave na skali od 0 (najniži rezultat) do 5 (najviši rezultat). Analitičkim okvirom je za svaki pojedinačni princip predviđena definicija metodološkog pristupa i spisak izvora informacija koji se koriste u analizi i procesu prikupljanja podataka. Jasno je u ovom pristupu da nijedna metoda mjerenja ne može u potpunosti obuhvatiti složenost organizacijske promjene i promjena u društvenom ponašanju. Kako se PAR u najvećoj mjeri na to odnosi, neophodno je prikupiti što je više moguće informacija iz upravnih podataka, istraživanja, statistike, intervjua itd. te ih nakon toga aktivno upoređivati

u okviru njihovih ovlaštenja da vrše nadzor i kontrolu rada državne uprave.

Stepen do kojeg dotična država kandidatkinja ili potencijalna kandidatkinja primjenjuje ove principe u praksi predstavlja pokazatelj sposobnosti njene nacionalne javne uprave da djelotvorno provodi *acquis*, u skladu sa kriterijima koje je definiralo Evropsko vijeće u Kopenhagenu (1993) i u Madridu (1995).

i provjeravati da bi se došlo do uravnotežene procjene. Stoga indikatori sadrže kombinaciju podindikatora koji se oslanjaju na različite metodologije.

SIGMA prikuplja dokaze i neophodne podatke za praćenje učinka i napretka u državama tokom godišnjeg procesa procjene stanja u oblasti PAR. Nacionalne vlade (odnosno institucije koje koordiniraju ili provode PAR agendu) ili lokalni think-tankovi ili organizacije civilnog društva mogu koristiti i taj okvir.

Principi obuhvataju horizontalne slojeve sistema upravljanja koji određuju cjelokupnu izvedbu javne uprave.

1

Strateški okvir reforme javne uprave

2

Izrada i koordinacija politika

3

Državna služba i upravljanje ljudskim potencijalima

4

Odgovornost

5

Pružanje usluga

6

Upravljanje javnim finansijama

1

Strateški okvir reforme javne uprave

Strateški okvir reforme javne uprave

PRINCIPI

PRINCIP 1:

Vlada je izradila i donijela djelotvoran program za reformu javne uprave kojim se rješavaju ključni zahtjevi.

PRINCIP 2:

Reforma javne uprave se provodi svrsishodno; ciljevi reforme su utvrđeni i redovno se prate.

PRINCIP 3:

Osigurana je finansijska održivost reforme javne uprave.

PRINCIP 4:

Reforma javne uprave ima snažne i funkcionirajuće strukture za upravljanje i koordinaciju, kako na političkom tako i na administrativnom nivou, kojima se usmjerava proces izrade i provedbe reforme.

PREDUSLOVI ZA USPJEŠNE REFORME (dobri zakoni, politike, strukture i procedure)

- Prioritiziranje PAR-a u ključnim horizontalnim planskim dokumentima
- Koherentnost planskih dokumenata za PAR
- Sveobuhvatnost izvještavanja o PAR-u i sistema monitoringa
- Troškovno planirane PAR aktivnosti (%)
- Uspostava organizacione i upravljačke odgovornosti za PAR

PROVEDBA REFORMI I NAKNADNI REZULTATI

- Reformska orijentacija planskih dokumenata za PAR
- Kvalitet konsultacija koje se odnose na planske dokumente za PAR
- Stopa provedbe PAR aktivnosti (%)
- Ispunjenost PAR ciljeva (%)
- Stvarno finansiranje PAR agende

2

Izrada i koordinacija
politika

Izrada i koordinacija politika

PRINCIPI

PRINCIP 1:

Institucije uže vlade ispunjavaju funkcije koje su presudne za dobro organiziran, dosljedan i kompetentan sistem donošenja politika.

PRINCIP 2:

Uspostavljene su jasne horizontalne procedure za upravljanje nacionalnim procesom evropskih integracija i provode se pod koordinacijom nadležnog tijela.

PRINCIP 3:

Postoji usklađeno srednjoročno planiranje politika, sa jasnim ciljevima za cijelu vladu i usklađeno je sa finansijskim okolnostima u kojima se vlada nalazi; sektorske politike ispunjavaju vladine ciljeve i konzistentne su sa srednjoročnim budžetskim okvirom.

PRINCIP 4:

Postoji usklađen srednjoročni sistem planiranja za sve procese koji su relevantni za evropske integracije i integriran je u domaće planiranje politika.

PRINCIP 5:

Redovni monitoring vladinog rada omogućava javni nadzor i osigurava da je vlada u stanju postizati svoje ciljeve.

PRINCIP 6:

Vladine odluke se pripremaju na transparentan način i zasnivaju se na profesionalnoj prosudbi administracije; osigurana je pravna usklađenost odluka.

PRINCIP 7:

Parlament nadzire vladino donošenje politika.

PRINCIP 8:

Organizациона структура, procedure i raspodjela osoblja u ministarstvima osiguravaju provedbu donesenih politika i zakonodavstva i ispunjavaju vladine ciljeve.

PRINCIP 9:

Procedure za evropske integracije i institucionalno ustrojstvo predstavljaju sastavni dio procesa izrade politika i osiguravaju sistematsku i blagovremenu transpoziciju EU *acquisa*.

PRINCIP 10:

Izrada politika i proces izrade pravnih akata zasnovani su na dokazima i ministarstva redovno koriste procjenu njihovog učinka.

PRINCIP 11:

Politike i zakonodavstvo su izrađeni na inkluzivan način koji omogućava aktivno učešće društva i koordinaciju različitih perspektiva unutar vlade.

PRINCIP 12:

Zakonodavstvo je konzistentno po svojoj strukturi, stilu i terminologiji; zahtjevi koji se odnose na izradu pravnih akata primjenjuju se dosljedno u svim ministarstvima; zakonodavstvo je dostupno javnosti.

PREDUSLOVI ZA USPJEŠNE REFORME (dobri zakoni, politike, strukture i procedure)

- Institucionalizacija koordinacijskih aranžmana između institucija uže vlade
- Dostupnost smjernica za resorna ministarstva tokom procesa planiranja politika
- Usklađenost centralnih dokumenata kojima se politike planiraju
- Ministarstva blagovremeno dostavljaju redovne tačke za dnevni red za vladine sjednice (%)
- Korištenje osnovnih analitičkih sredstava i tehnika da se procijene potencijalni učinci novih nacrti zakona

PROVEDBA REFORMI I NAKNADNI REZULTATI

- Cjelovitost procjena u sektorskim strategijama
- Stopa provedbe vladinih planova koji se odnose na zakonodavne obaveze povezane sa EI (%)
- Otvorenost vladinog procesa donošenja odluka
- Do koje mjere poslovna zajednica smatra da vlada donosi politike na jasan i dosljedan način (%)
- Korištenje vanrednih postupaka za usvajanje nacrti zakona koje predlaže vlada (%)

3

Državna služba i
upravljanje ljudskim
potencijalima

PRINCIP 1:

Djelokrug državne službe je adekvatan, jasno definiran i primjenjuje se u praksi.

PRINCIP 2:

Uspostavljen je okvir politika i pravni okvir za profesionalnu i koherentnu državnu službu i primjenjuje se u praksi; institucionalno ustrojstvo omogućava konzistentne i djelotvorne prakse upravljanja ljudskim potencijalima širom državne službe.

PRINCIP 3:

Zapošljavanje državnih službenika zasnovano je na zaslugama i jednakom tretmanu u svim fazama zapošljavanja; kriteriji za raspoređivanje na nižerangirano radno mjesto i prekid radnog odnosa za državne službenike su eksplicitno postavljeni.

PRINCIP 4:

Spriječen je direktni ili indirektni politički uticaj na više rukovodeće pozicije u državnoj službi.

PRINCIP 5:

Platni sistem za državne službenike zasniva se na sistematizaciji radnih mjesta; pravičan je i transparentan.

PRINCIP 6:

Osigurano je stručno usavršavanje državnih službenika; ono obuhvata redovno obučavanje, pravičnu ocjenu rada, mobilnost i unapređenje na temelju objektivnih i transparentnih kriterija i zasluga.

PRINCIP 7:

Postoje mjere za promoviranje integriteta i sprečavanje korupcije te za osiguravanje discipline u državnoj službi.

PREDUSLOVI ZA USPJEŠNE REFORME (dobra zakoni, politike, strukture i procedure)

- Postojanje centralnog, sposobnog koordinacijskog tijela
- Dostupnost i korištenje podataka o državnoj službi
- Adekvatnost zakonodavnog okvira za zapošljavanje zasnovano na zaslugama na više pozicije državne službe
- Objektivnost kriterija za prekid radnog odnosa u zakonodavstvu o državnoj službi
- Pravo na žalbu pred sudovima protiv odluke o otkazu ili raspoređivanju na niže rangirano radno mjesto

PROVEDBA REFORMI I NAKNADNI REZULTATI

- Vrijeme potrebno da se zaposli državni službenik
- Stopa zadržavanja novo zaposlenih državnih službenika (%)
- Odluke o otkazu koje su sudovi potvrdili (%)
- Praktična primjena postupka zapošljavanja na višerangirane pozicije državne službe
- Percipirani stepen meritokracije u javnom sektoru (%)

4

Odgovornost

Odgovornost

PRINCIPI

PRINCIP 1:

Cjelokupna organizacija centralne vlade je racionalna, slijedi adekvatne politike i propise i omogućava adekvatnu unutrašnju, političku, pravosudnu, društvenu i nezavisnu odgovornost.

PRINCIP 2:

Pravo pristupa javnim informacijama propisano je zakonodavstvom i dosljedno se primjenjuje u praksi.

PRINCIP 3:

Postoje funkcionirajući mehanizmi za zaštitu prava pojedinca na dobru upravu, kao i zaštitu javnog interesa.

PRINCIP 4:

Pravično postupanje u upravnim sporovima zagarantirano je putem internih upravnih žalbi i sudske kontrole.

PRINCIP 5:

Javni organi preuzimaju odgovornost u slučajevima kršenja propisa i garantiraju obeštećenje i/ili adekvatnu kompenzaciju.

PREDUSLOVI ZA USPJEŠNE REFORME (dobri zakoni, politike, strukture i procedure)

- Jačina osnovnih mehanizama odgovornosti između ministarstava i podređenih tijela
- Adekvatnost zakonodavstva o pristupu javnim informacijama
- Sveobuhvatnost monitoringa provedbe zakonodavstva o pristupu javnim informacijama
- Javna dostupnost sudskih odluka
- Primjenjivost režima javne zakonske odgovornosti na sva tijela koja izvršavaju javne ovlasti

PROVEDBA REFORMI I NAKNADNI REZULTATI

- Delegiranje ovlaštenja za donošenje odluka unutar ministarstava
- Proaktivnost u objavljivanju podataka centralne vlade (%)
- Provedba preporuka ombudsmena (%)
- Povjerenje koje javnost ima u nadzorne institucije (%)
- Stopa ažurnost u rješavanju predmeta na prvostepenim upravnim sudovima (%)

5

Pružanje usluga

PRINCIP 1:

Postoji politika javne uprave koja je orijentirana ka građanima i primjenjuje se.

PRINCIP 2:

Dobra uprava je ključni cilj politike i na njoj se temelji pružanje javnih usluga, propisana je u zakonodavstvu i konzistentno se primjenjuje u praksi.

PRINCIP 3:

Postoje mehanizmi koji osiguravaju kvalitet javnih usluga.

PRINCIP 4:

Osigurana je dostupnost javnih usluga.

PREDUSLOVI ZA USPJEŠNE REFORME (dobri zakoni, politike, strukture i procedure)

- Postojanje i stepen primjene politike za pružanje usluga
- Postojanje centralne koordinacije za projekte digitalne vlade
- Centralni monitoring uspješnosti pružanja usluga
- Zakonsko prepoznavanje i dostupnost elektronskih potpisa
- Adekvatnost okvira politika za korisnike javnih usluga koji imaju posebne potrebe

PROVEDBA REFORMI I NAKNADNI REZULTATI

- Obnova ličnog identifikacijskog dokumenta
- Ukidanje ili izmjena odluka upravnih tijela na upravnim sudovima (%)
- Korištenje sredstava i tehnika za upravljanje kvalitetom
- Interoperabilnost osnovnih registara
- Percepcija građana o vremenu i trošku potrebnom za pristup javnim uslugama (%)

6

Upravljanje javnim
finansijama

Upravljanje javnim finansijama

PRINCIPI

PRINCIP 1:

Vlada objavljuje srednjoročni budžetski okvir za cjelokupnu vladu koji se temelji na pouzdanim prognozama i obuhvata period od minimalno tri godine; sve budžetske organizacije djeluju unutar ovog okvira.

PRINCIP 2:

Budžet se utvrđuje u skladu sa nacionalnim pravnim okvirom, uz opsežnu raspodjelu potrošnje koja je u skladu sa srednjoročnim budžetskim okvirom i koja se poštuje.

PRINCIP 3:

Ministarstvo finansija (ili ovlašteni centralni organ trezora) na središnjem nivou kontrolira trošenje sredstava sa jedinstvenog računa trezora i osigurava likvidnost novca.

PRINCIP 4:

Postoji jasna strategija upravljanja dugom i provodi se tako da se poštuje cilj ukupnog duga države te da se troškovi servisiranja duga drže pod kontrolom.

PRINCIP 5:

Osigurana je transparentnost budžeta i njegov nadzor.

PRINCIP 6:

Operativni okvir za finansijsko upravljanje i kontrolu definira odgovornosti i ovlasti, a njegova primjena u budžetskim organizacijama usklađena je sa zakonodavstvom koje propisuje finansijsko upravljanje u javnom sektoru i javnu upravu općenito.

PRINCIP 7:

Svaka javna organizacija provodi finansijsko upravljanje i kontrolu u skladu sa cjelokupnom politikom interne kontrole.

PRINCIP 8:

Operativni okvir za internu reviziju odražava međunarodne standarde, a njegova je primjena u budžetskim organizacijama u skladu sa zakonodavstvom koje se odnosi na javnu upravu i finansijsko upravljanje u javnom sektoru općenito.

PRINCIP 9:

Svaka javna organizacija provodi internu reviziju u skladu sa dokumentima politike interne revizije, na način koji je adekvatan za organizaciju.

PRINCIP 10:

Propisi o javnim nabavkama (uključujući i javno-privatna partnerstva i koncesije) usklađeni su sa EU *acquisem*, obuhvataju dodatne oblasti koje nisu propisane *acquisem*, usklađeni su sa odgovarajućim propisima u drugim oblastima te se propisno provode.

PRINCIP 11:

Postoje centralni institucionalni i administrativni kapaciteti za djelotvornu i učinkovitu izradu, provedbu i monitoring politike javnih nabavki.

PRINCIP 12:

Sistem pravnih lijekova je usklađen sa standardima EU *acquisa* koji se odnose na nezavisnost, pravičnost i transparentnost te omogućava brzo i kompetentno rješavanje pritužbi i sankcije.

PRINCIP 13:

Funkcioniranje javnih nabavki u skladu je sa osnovnim principima jednakog tretmana, nediskriminacije, srazmjernosti i transparentnosti, te osigurava najefikasnije korištenje javnih sredstava i na najbolji mogući način koristi moderne tehnike i metode javnih nabavki.

PRINCIP 14:

Ugovorni organi i tijela imaju adekvatne kapacitete i praktične smjernice i mehanizme da osiguraju profesionalno upravljanje cjelokupnim ciklusom javne nabavke.

PRINCIP 15:

Nezavisnost, mandat i organizacija vrhovne revizijske institucije utvrđeni su i zaštićeni ustavnim i pravnim okvirom te se u praksi poštuju.

PRINCIP 16:

Vrhovna revizijska institucija primjenjuje standarde neutralno i objektivno, kako bi osigurala visokokvalitetne revizije koje imaju pozitivan uticaj na funkcioniranje javnog sektora.

PREDUSLOVI ZA USPJEŠNE REFORME (dobri zakoni, politike, strukture i procedure)

- Jačina fiskalnih pravila
- Jasnoća nacionalnih računovodstvenih standarda i dosljednost sa međunarodnim standardima
- Cjelovitost regulatornog okvira za internu kontrolu
- Pravo na osporavanje odluka o javnim nabavkama
- Usklađenost revizijske metodologije sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija

PROVEDBA REFORMI I NAKNADNI REZULTATI

- Vjerodostojnost srednjoročnih planova prihoda (%)
- Razlika između planiranog i stvarno otplaćenog duga javnog sektora (%)
- Kvalitet izvještaja o internoj reviziji
- Stvarno vrijeme potrebno za obradu žalbi u sistemu javnih nabavki
- Percepcije građana o djelotvornosti vrhovnih revizijskih institucija (%)

1. “Enlargement Strategy and Main Challenges 2014-2015” [Strategija proširenja i glavni izazovi 2014-2015.], Saopštenje Komisije Evropskom parlamentu, Vijeću, Evropskom ekonomskom i socijalnom odboru i Odboru regija; COM(2014) 700 final, 8.10.2014, Brisel, https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/pdf/key_documents/2014/20141008-strategy-paper_en.pdf
2. Član 41. Pravo na dobru upravu. 1. Svako ima pravo da institucije, tijela, uredi i agencije Unije njegove/njene predmete obrađuju nepristrano, pravično i u razumnom roku. 2. Ovo pravo uključuje: pravo svake osobe na saslušanje prije poduzimanja bilo kakve pojedinačne mjere koja bi na nju mogla nepovoljno utjecati; pravo svake osobe na pristup svom dosjeu, uz poštovanje zakonitih interesa povjerljivosti te profesionalne i poslovne tajne; obavezu uprave da obrazloži svoje odluke.
3. “European Principles for Public Administration” [Evropski principi za javnu upravu], *SIGMA Papers*, Br. 27, OECD Publishing: <https://doi.org/10.1787/5kml60zwd7h-en>

Više informacija o principima javne uprave

Potprincipe, kojima se svaki od ovdje navedenih principa detaljnije razrađuje, kao i metodologiju za analiziranje učinka države u odnosu na ovdje navedene principe možete pronaći u cijeloj publikaciji *Principi javne uprave*, koja je digitalno dostupna na web stranici OECD/SIGMA:

www.sigmaweb.org

Za više informacija o principima javne uprave:

OECD/SIGMA

2 Rue André Pascal
75775 Paris Cedex 16
France

mail to: sigmaweb@oecd.org
Tel: +33 (0) 1 45 24 82 00

www.sigmaweb.org